

Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság

X. kerületi Kirendeltség

H-1105 Budapest, Bebek u. 1. ☒: 1475 Budapest, Pf. 35.
Tel.: 260-3835, 262-3851 Fax:261-9511; e-mail: pvkir.bp10@katved.hu

Szám: 8-26/2010.

Tárgy: 2010. évi tájékoztató a végrehajtott polgári
védelmi feladatokról

Ügyintéző: Drávucz Andrea főelőadó

Kovács Róbert
Polgármester

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai
Önkormányzat Képviselő-testület ülése

Budapest Főváros X. kerület
Kőbányai Önkormányzat

17/751/5/2010.
2010 DEC 16
Budapest, ...

Képviselő Testület

Tisztelt Polgármester Úr, Tisztelt Képviselő Testület!

A Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság **X. kerületi Kirendeltség** 2010. évi feladat – és ellenőrzési tevékenységét, a **Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság** által kiadott **munkaterv** tervezési alapadatai, továbbá a **Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat** által 2010. évre szóló **munkaterve**, valamint a **kerületi Védelmi Bizottság munkatervében** meghatározottak, és Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat által 2010. évre költségvetési tervben biztosított feltételeknek megfelelően tervezte és hajtotta végre.

Határozati javaslat:

A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő Testület a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság X. kerületi Kirendeltségének a 2010. évben végrehajtott polgári védelmi feladatokról szóló tájékoztatóját tudomásul veszi.

Budapest, 2010. december

Tisztelettel:

Csepregi Péter pv. százados
Kirendeltség vezető

Készült: 2 példányban

Egy példány: 1 lap

Kapja: 1. sz. pld. FPVI X. Ker. Kirend.
2. sz. pld. Címzett

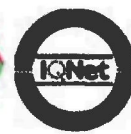

Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság

X. kerületi Kirendeltség

H-1105 Budapest, Bebek u. 1. ☒: 1475 Budapest, Pf. 35.

Tel.: 260-3835, 262-3851 Fax:261-9511; e-mail: pvkir.bp10@katved.hu

Tárgy: A FPVI X. kerületi Kirendeltség 2010. évi, éves beszámoló jelentése

Ügyintéző: Csepregi Péter pv. százados, kir-vez.

A FŐVÁROSI POLGÁRI VÉDELMI IGAZGATÓSÁG X. KERÜLETI KIRENDELTSÉG ÉRTÉKELŐ BESZÁMOLÓ JELENTÉSE A 2010. ÉVBEN VÉGREHAJTOTT POLGÁRI VÉDELMI FELADATOKRÓL

Tisztelt Képviselő Testület!

Tájékoztatom, hogy a FPVI X. kerületi Kirendeltség 2010. évi feladat – és ellenőrzési tevékenységét, a FPVI által kiadott munkaterv tervezési alapadatai, továbbá a kerületi Önkormányzat 2010. évre szóló munkaterve, valamint a kerületi Védelmi Bizottság munkatervében meghatározottak és a Kőbányai Önkormányzat által 2010. évre költségvetési tervben biztosított feltételeknek megfelelően tervezte és hajtotta végre. Ennek megfelelően az év során az alábbi főbb feladatok fogalmazódtak meg, és kerültek végrehajtásra a polgári védelmi és katasztrófavédelmi kerületi megvalósulása során.

VÉGREHAJTOTT FELADATOK:

- A FPVI éves munkatervében meghatározottak végrehajtása.
- Az üzemek és a kirendeltség Veszélyelhárítási Terveinek, és az egyéb kerületi terveknek, okmányoknak a pontosítása határidőre megtörtént. A térinformatikai rendszerrel kapcsolatos adatgyűjtés megtörtént.
- Az ütemterv szerinti óvóhely ellenőrzések végrehajtása részben megtörtént. A folyamatban lévő ellenőrzések 2010. december 18-ig végrehajtásra kerülnek.
- Az OKF, a FPVI a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat, és a társszervek által szervezett rendezvényeken a kerületi kirendeltség állománya minden alkalommal részt vett.
- A már meglévő együttműködési megállapodásokat a kirendeltség aktualizálta, pontosította. Az együttműködőkkel a kapcsolat rendszeres, ennek keretén belül megvalósul a kölcsönösség.
- A polgári védelmi szervezetek felülvizsgálata.
- A X. kerületben telepített lakossági, továbbá a gazdálkodó szervezetek riasztását biztosító LRBV sziréna rendszer éves ellenőrzése megtörtént.
- A kerületi társasházkezelőket tartalmazó adattár napra készen tartása megtörtént, 2010. évi adatváltozások pontosítása adatlap kiküldésével megvalósult.
- A téli rendkívüli időjárásra történő felkészülési feladatok végrehajtása megtörtént.
- A 20/1998. BM rendelet, valamint a 18/2006. Kormányrendelet (SEVESO II) alapján és a kerületi VB tervében meghatározott ütemezés szerint 5 kerületi üzem ellenőrzését hajtottuk végre.
- 2010. január 20-án átadásra került a kirendeltség előadóterme, mely modern technikai felszereltségével lehetővé teszi magas szintű előadások és felkészítések megtartását.
- 2010. április 9-én került sor a kerületi Polgári Védelmi Ifjúsági verseny lebonyolítására. A versenyen 11 általános- és 9 középiskolás csapat vett részt. Rendezvényünkre a meghívott kerületi óvodákból több mint 200 gyerek érkezett, összesen a rendezvényen 600 fő volt jelen.
- A közép-pesti kirendeltségek, valamint fővárosi katasztrófavédelmi ifjúsági versenyek lebonyolításában a kirendeltség részt vett.
- Részt vett a Kirendeltség a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. 2010. április 16-án lebonyolított belső védelmi terv gyakorlatán, melyhez szakmai segítséget nyújtott.
- Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság 2010. április 29-én tanulónapot, és ünnepi állománygyűlés tartott kerületünkben Kőbányán.
- A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő Testülete Önkormányzati Határozattal 1,5 millió forintot biztosított a Bp. 1105 Ihász u. 30. sz. alatti lakóépület gázvezeték helyreállításának idejére, a lakók ideiglenes főzési, fűtési lehetőségének biztosításához. Az eszközök beszerzésével és kiosztásával a X. kerületi Kirendeltséget bízta meg. A beszerzés és a kiosztás végrehajtásra került, a maradvány összegből a kirendeltség további radiátorokat, rezsókat, és rendkívüli időjárási esemény hatásainak enyhítése céljából, a gyors, hatékony

intézkedések érdekében tetőfedő fóliát, hálózati és akkumulátoros reflektorokat, aggregátorokat, tűzögepeket, kalapácsokat, cserépléceket szerzett be és raktározott le.

- Az FPVI X. kerületi Kirendeltsége 2010. május 31. – június 1. között 2 napos szakmai továbbképzést (szakmai utat) szervezett a kerületi nagy veszélyes anyag gazdálkodó cégek polgári védelmi felelősei részére, és a kerületi rendvédelmi szervek képviselői részére.
- Idén harmadik alkalommal, szeptember 11.-én megrendezett Kőbányai Rendvédelmi Nap szervezésében, és lebonyolításában kirendeltségünk aktívan részt vett.
- Az Együttműködési Megállapodásokat pontosítottuk.
- Felhívásunkra 8 intézmény elkészítette prevenciós programját.
- Felhívásunkra a prevenciós programmal rendelkező intézmények (65 db) terveiket pontosították és megtartották a 2010. évi PP gyakorlatokat. 25. intézmény küldte meg kirendeltségünk felé a gyakorlat levezetési tervét, és jegyzőkönyvét.
- Prevenciós Programmal rendelkező intézmények vezetői és programfelelősei részére felkészítést tartottunk október 13-án a BRFK-val közösen megrendezett katasztrófavédelmi gyakorlat keretében.
- A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat 2010. évi költségvetésében céltartalékba helyezett 5.500.000,-Ft-ot polgári védelmi átmeneti elhelyezést biztosító szállás (helyiség) kialakítására a Bp. 1101 Hungária Krt. 5-7. sz. alatt. A 100 m² helyiségből és alatta egy 16 m²-es pincehelyiségből álló ingatlanrész felújítása és részleges leválasztásának munkálatai befejeződtek, a pv. átmeneti „szállás” használatbavételre készen áll a Közép-Pesti Irány és adott esetben a FPVI számára. Átadása december 02.-án történt meg.
- 2010. november 30-ig a kirendeltség 45 alkalommal jelent meg a kerületi nyomtatott és elektronikus médiában.

A feladatok végrehajtása során az alábbi célok megvalósulását tűztük ki:

- A kerület veszélyeztetettségének folyamatos szondázása, változásának nyomon követése.
- A kerületbe települt veszélyes gazdálkodó szervezetek folyamatos ellenőrzése.
- A biztosított pénzeszközök cél- és feladatorientált, hatékony felhasználása, a polgári védelem eszköztrendszerének fejlesztése. A kirendeltség számára előnyös beszállítói, szolgáltatói szerződések megkötése a költségsökkentés érdekében.
- A polgári védelem karakteres megjelenése a kerületben.
- A gazdálkodó szervezetek, a rendvédelmi szervek, az önkormányzati szervek polgári védelmi, katasztrófavédelmi felkészítése, tájékoztatása.
- A Prevenciós Programba bevont intézményekkel egy folyamatos, élő kapcsolat kialakítása. Ennek megvalósulása érdekében a kirendeltség az év során folyamatosan nyomon követte az intézményi prevenciós program gyakorlatokat, és lehetőségéhez mérten részt is vett rajtuk. A programba bevontak körének szélesítése, a program kiterjesztése alapítványi, egyházi, és egyéb fenntartású intézményekre.
- A lakosság, továbbá a tanulóifjúság körében a polgári védelem és a katasztrófavédelem feladatrendszerének mind szélesebb körű megismertetése.
- A terv- és adattár pontosítások folyamatos elvégzése mely a naprakész, gyors és hatékony munkavégzést segíti elő rendkívüli események és a napi munkavégzés során is.
- A szakmai nap megrendezésével, a veszélyes üzemekkel és a társszervek, illetve az Önkormányzat, és intézményei vezetőivel történő kölcsönös kapcsolattartás, együttműködő munka a kerület biztonsága, a cégek biztonságos működése érdekében
- A polgári védelem által használt létesítmények fejlesztése, állagmegőrzési feladatainak végrehajtása. El kell érni, hogy a létesítmények a 21. század követelményeinek megfelelően legyenek kialakítva.

I. VEZETÉS, IRÁNYÍTÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS TERÜLETE

1) Személyügyi- munkaügyi tevékenység:

A FPVI X. kerületi Kirendeltség ügyrendjében és állománytáblában meghatározott létszáma 2 fő, melyből 1 fő hivatásos, 1 fő közalkalmazott. A kirendeltség feltöltöttsége 100 %-os. Az FPVI állományán kívül a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat állományából két fő vesz részt a kirendeltség munkájában (1 fő nyolc órában foglalkoztatott köztisztviselő, és 1 fő 6 órában foglalkoztatott közalkalmazott).

Jekelfalussy Margit ka. lakosságvédelmi előadói beosztást betöltő személy. A munkaköri leírásában meghatározott feladatokat ismeri. A beosztásához előírt iskolai végzettséggel és szakirányú képzettséggel rendelkezik.

Drávuicz Andrea köztisztviselő – főelőadói munkakört betöltő személy. A munkaköri leírásában meghatározott feladatokat ismeri. A beosztásához szükséges iskolai végzettséggel rendelkezik. 2010. nyarán végzett a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem – védelmi igazgatás, katasztrófa szakirányány. (mesterképzés).

Bánfi Ilona közalkalmazott – takarító, raktáros beosztást betöltő személy 2010. májusáig volt a kirendeltség dolgozója.

Dániel Zoltán közalkalmazott – takarító, raktáros, gondnoki beosztást 2010. júniusa óta betöltő személy. A munkaköri leírásában meghatározott feladatokat ismeri. A beosztásához előírt iskolai végzettséggel rendelkezik. A polgári védelmi feladatokat magas szinten ismeri.

Oktatás, képzés: Az állomány rendszeresen részt vesz a FPVI által szervezett továbbképzéseken az FPVI által szervezett tanulónapokon, gyakorlatokon. A kirendeltség állománya folyamatosan nyomon követi a szakmai sajtóban megjelenő publikációkat, eseményeket, megjelenő kiadványokat. Így megvalósul az önképzés.

Fegyelmi helyzet: fegyelemsértésre az év során nem került sor

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat rendelkezésre bocsátott a polgári védelem dolgozói számára 2 db önkormányzati kedvezményekre jogosító igazolványt, mellyel a dolgozók térítésmentesen vehetik igénybe az Újhegyi Uszoda és Strandfürdő és az Ihász utcai Sporttelep szolgáltatásait.

2) Együttműködési tevékenység:

- A munkakapcsolat mindennapos és jó a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzattal, Polgármesterrel, a Jegyzővel, az alpolgármesterekkel, valamint a képviselő testület tagjaival és a főosztályvezetőkkel. Ezen felül jelentkező feladatok függvényében a kapcsolat szükség esetén azonnali. (Kiemelt munkakapcsolat a Polgármesteri Kabinettel, a Hatósági Főosztállyal, az Oktatási és Közművelődési Főosztállyal, az Építésügyi és Környezetvédelmi Főosztállyal, a Városüzemeltetési és Vagyongazdálkodási Főosztállyal, a Gazdasági és Pénzügyi Főosztállyal).
- Napi, hatékony, jó munkakapcsolat van a társszervekkel (ezt bizonyítják a sikeres, közösen szervezett, lebonyolított ellenőrzések, rendezvények).
- A kerületben a védelem igazgatás területén jelentkező polgári- és katasztrófavédelmi feladatainkat a Védelmi Bizottság éves munkatervében meghatározottak szerint végezzük.
- A kerületi kirendeltség együttműködési feladatai a társadalmi szervekkel, társadalmi szerveződésekkel és a karitatív szervezetekkel Együttműködési Megállapodás, valamint személyes kapcsolat kialakítása útján rendezettek. A kirendeltségnek az alábbi igazgatási, gazdálkodó és civil szervezetekkel van együttműködési megállapodása:
  - Budapesti Önkéntes Mentő Egylet Katasztrófa Elhárítási Csoport

- Dr. Sztanek Endre Alapítvány
  - Elefánt Patika
  - Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet
  - Kőbányáért Közhasznú Egyesület
  - Kőbányai Gyermekek és Ifjúsági Szabadidőközpont
  - Kőbányai WOLF Polgárőrség, Speciális Mentő és Önkéntes Tűzoltó, Polgári Védelmi Egyesület
  - Közép Budai Önkéntes Polgári Védelmi Egyesület
  - Magyar Vöröskereszt 5. régió
  - Rádió 17
  - Szent László Gimnázium
  - Szervátiusz Jenő Általános Iskola
  - Széchenyi István Általános Iskola
  - X. kerületi Rendőrkapitányság
  - Vám és Pénzügyőrség Közép Magyarországi Regionális Parancsnokság Dél Pest Térségi Fővámhivatal
  - Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
- Az együttműködésekben megvalósul a kölcsönösség. Új együttműködési megállapodás kötése van folyamatban a Kőbányai Vagyonkezelővel és az ABV Kft.-vel.
  - A kirendeltség a hatékony együttműködő munkavégzés érdekében a két évvel ezelőtt, a prevenciós programok, és a téli rendkívüli időjárás feladatok kapcsán a kerületi hajléktalan szállókkal felvette a kapcsolatot. Azóta folyamatos a kapcsolat, prevenciós programjaikat elkészítették, naprakészen tartják, rendezvényeinken, felkészítéseinken aktívan részt vesznek. Adatváltozásait azonnal jelentik. Idén elkészítették befogadási terveiket is!
  - A kirendeltség kapcsolata a kerületi iskolákkal, óvodákkal és egyéb prevenciós programmal rendelkező intézményekkel a rendszeres pontosításoknak, gyakorlatoknak, felkészítéseknek köszönhetően folyamatos. Hatékony közös munka folyik a felkészítés területén. Egyéb önkormányzati intézményekkel a kapcsolat rendezett, eseti.
  - A kerületbe települt gazdálkodó szervezetekkel, azok vezetőivel, továbbá a polgári védelmi feladatok végzésére kijelölt munkatársakkal folyamatos a munkakapcsolat. Ezt az együttműködést, és a már meglévő jó munkakapcsolatot elősegítő céllal került megrendezésre idén már harmadik alkalommal a „Kőbánya Biztonságáért” szakmai nap, melyhez ismételten készült egy emlékeztető, népszerűsítő kiadvány.
  - A kirendeltség szoros kapcsolatot alakított ki a Dr. Sztanek Endre Alapítvánnyal. Az együttműködés keretében az Alapítvány támogatásával hajtja végre a kirendeltség a kerületi általános iskolák felső tagozatos diákjainak szóló felkészítő programot.
  - Szoros együttműködés valósul meg a Közép-Budai Önkéntes Polgári Védelmi Egyesülettel, melynek „alegységeként” idén augusztusban létrejött a KÖPVE azaz a Közép-Pesti Önkéntes Polgári Védelmi Egység, mely felkészítését, és létrejöttét nagy mértékben a Közép-Budai Önkéntes Polgári Védelmi Egyesület együttműködő segítségének köszönheti a kerület.
  - A kirendeltséggel együttműködik a helyi média több képviselője is, akik folyamatos tájékoztatást adnak a kerületi polgári védelem munkájáról, feladatairól, rendezvényeiről. Így megvalósul a lakosság tájékoztatása az alábbi médiumokon keresztül: a TV10, ATV – Kőbányai Híradó, Kőbányai Hírek, Rákosmente Rádió 17, Újhegy Online (itt összesen 6 honlapon biztosítanak megjelenést), Kőbánya Magazin, Kőbánya Honlapja.

3) Felügyeleti tevékenység:

A kerületi kirendeltség ez irányú feladatot nem végez.

4) Civil kapcsolatok, kommunikáció és sajtótevékenység:

- A *Kőbányai Hírek* című önkormányzati közösségi lappal rendezett a kapcsolatunk, a lap folyamatos megjelenést biztosít a lakosság tájékoztató anyagainknak.
- Együttműködési megállapodás alapján a Szent László Gimnázium kommunikáció szakos hallgatói és a szaktanár rendezvényeinken, felkészítéseinken felvételt készítenek, és az ATV a Kőbányai Híradóban megjelenési lehetőséget biztosít ezen felvételeknek a kirendeltség számára.
- A tavalyi évben induló TV10 televízióval a kirendeltség jó kapcsolatot épített ki. Programjaikban, híradásaikban a kirendeltség rendszeresen megjelenik.
- Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat révén együttműködési megállapodás alapján a RÁDIO 17 adásában megjelenési lehetőséget kap a kirendeltség.
- A Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem honlapja is folyamatos tájékoztatást ad a kirendeltség munkájáról, kiemelt eseményeiről, rendezvényeiről.
- Folyamatos a tájékoztatás a www.kobanya.hu, www.ujhegy.hu, www.kobanya.info.hu, www.ohegy.net.hu, www.gyakorloutca.hu, www.kobanyaliget.hu, www.kobanya-kertvaros.hu honlapokon, és a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság honlapján is.
- Alkalmanként a kirendeltség anyagot küld az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szakmai lapjába a Katasztrófavédelem c. folyóiratba.
- "Kőbánya Biztonságáért" szakmai nap tájékoztató füzeté 150 példányban kerül kiosztásra – felkészítési céllal a szakmai napon résztvevőknek.
- A kerületi általános iskolák felső tagozatában – 5. és 7. osztályaiban a felkészítő program részeként – színes szóróanyag – fő fogalmakkal, telefonszámokkal – kerül kiadásra összesen 700 példányban.

A kirendeltség kommunikációja, médiában való megjelenése az elmúlt évben még hatékonyabbá vált. Az írott és elektronikus MÉDIA megjelenése szám szerint 45 volt november elejéig. December 2-án kerül megrendezésre a Kőbánya Biztonságáért szakmai nap, melyre meghívtuk a helyi média képviselőit. Így számításaink szerint még 5-7 cikk, riport megjelenése várható december hónapban. Az év során a megjelenések a fenti együttműködések és a több éves szakmai kapcsolat alapján valósultak meg.

5) Nemzetközi együttműködési tevékenység:

A kirendeltségnek ilyen irányú feladata az év során nem volt.

6) Tudományos tevékenység:

A kirendeltség tudományos tevékenységet nem folytat.

II. MEGELŐZÉSI, HATÓSÁGI, FELKÉSZÍTÉSI TERÜLET

Az e téren jelentkező feladatokat az Ügyrendben, továbbá az éves feladatok tervezéséről szóló FPVI Igazgatói intézkedésben meghatározottak szerint terveztük és hajtottuk végre.

1) Hatósági tevékenység:

A kirendeltség a törvényekben meghatározottak alapján hatósági tevékenységet nem végez, mint helyi szerv, közreműködőként a hatósági tevékenységet támogató, előkészítő tevékenységgel segíti az ez irányú feladatokat. A támogatási tevékenység során előkészítésben, helyszínelésben, szemrevételezésben vesz részt, illetve az állásfoglalások előkészítését végzi. A Védelmi Bizottsági bejárások során, átruházott polgármesteri hatáskörben végzi feladatát a kirendeltség vezető.

- Katasztrófaveszélyes üzem bejárása – polgármesteri hatáskörben – hatósági jogkörrel: a kerületi Védelmi Bizottság Éves Munkaterve alapján történt az ellenőrzések megszervezése és ütemezett végrehajtása **5 veszélyes anyagokkal foglalkozó gazdálkodó szervezetnél** melyek a: Cantoni Kft, Bábolna Bio Kft, Dreher Sörgyárak Bp-i Gyára Zrt., Resin Kft., Richter Gedeon Vegyészeti

Gyár Nyrt. **1 veszélyes anyagokkal foglalkozó gazdálkodó szervezetnél kellett rendkívüli bejárást, ellenőrzés tartani – névtelen bejelentés alapján: Xellia Kft.**

- Folyamatban van a kerületben a Cantoni Kft. felszámolása. Előreláthatólag 2010. december végéig felszámolja tevékenységét a kerületben a Lagon Finagro Kft. is. Várhatóan 2011-ben történik meg a Védelmi Bizottsági ellenőrzés a két cégnél – amint a cégek jelezték kirendeltségünk felé, hogy kiürítették telephelyüket – hogy a felmentő határozat kiadásra kerülhessen.

2) Szakhatósági tevékenység:

A kerületi kirendeltség ez irányú tevékenységét az óvóhelyek területén, a katasztrófa-veszélyes üzemek bejárása területén végzi. Ennek megfelelően a jelentési időszakig számszakilag a következőket tükrözi a végzett munka:

- **Óvóhely területén:** az **életvédelmi létesítmények** ellenőrzése a jóváhagyott Óvóhely Ellenőrzési Ütemterv alapján került végrehajtásra. Ellenőrzésre tervezett 37 lakossági és 22 üzemi védőlétesítményhez képest a jelentési időszakig 18 lakossági és 2 üzemi létesítmény ellenőrzése történt meg. Az óvóhelyek általános állapota elhanyagolt, leromlott. További 19 lakossági és 20 üzemi létesítmény ellenőrzése december 18-ig végrehajtásra kerül. Az óvóhely ellenőrzésekről jegyzőkönyv készül és ezek egy-egy példányát a Tájékoztató levelek mellékleteként visszaküldésre kerül a tulajdonosok, illetve közös képviselők részére.

3) Ipari baleset – megelőzési tevékenység:

- A kerületi alaptervek és speciális mellékleteik pontosítása folyamatos. A kirendeltség a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Hatósági Főosztály segítségével bővíti adattárát, adattalppal megkeresi az új, vagy még az adattárban nem szereplő kerületi cégeket.
- A kirendeltség elkészítette a kerületi társasházkezelőket tartalmazó adattárát. Ezen adatok 2010. évi pontosítása – kiküldött adatlapok alapján – megvalósult.
- A kerületi gazdálkodó szervek által készített (18 db) Veszélyelhárítási Tervek pontosítása megtörtént. A kerületben az idei évben több változás történt: 2 üzemmel csökken a Veszélyelhárítási Terv elkészítésére kötelezett üzemek száma (technológiaváltás, megszűnés, felszámolás, elköltözés), melyeknek felszámolása folyamatban van, így felmentő határozat még nem került kiadásra.
- A Magyar Vöröskereszt 5. régiója Katasztrófavédelmi tervének 1 példány a kirendeltségen megtalálható (együttműködési megállapodás alapján).
- A WOLF Polgárőrség riasztási tervének 1 példány a kirendeltségen megtalálható (együttműködési megállapodás alapján).
- A kerületben telepített lakossági, továbbá a gazdálkodó szervezetek riasztását biztosító LRBV sziréna rendszer éves felülvizsgálata megtörtént. Annak állapota közepes műszaki színvonalú. A légi RBV és katasztrófa időszaki riasztást szolgáló polgári védelmi sziréna rendszer 30 darab meglévő, telepített, továbbá 5 darab, telepítésre tervezett - a minősített időszakban telepítendő - riasztó eszközzel 100%-os lefedettséget biztosít a kerületben. A rendszer állapota közepes műszaki színvonalú. A kerületben tervezett MoLaRi rendszer kiépítése évek óta késlekedik.

4) Tűzvizsgálati tevékenység:

Nem tartozik a feladatkörünkbe.

5) Szankcionálási tevékenység:

Szankcionálási hatáskörünk nincs.

6) Lakosságfelkészítési tevékenység:

- A kerület **I. veszélyeztetettség**i sorolására tekintettel a lakosságtájékoztatás és felkészítés fontos feladat. A kirendeltség részére a lakosság fontos és célirányos terület, akiknek tájékoztatása és felkészítése kiemelten fontos feladatokat határoz meg. A jövőre vonatkozóan a már gyakorolt, széleskörű tájékoztató, felkészítő munkát folytatni kell.
- Áprilisában sikeresen lezajlott a Kőbányai Katasztrófavédelmi Ifjúsági Verseny, melyen 11 általános iskolai és 9 középiskolai csapata vett részt. A felkészülés során 120 tanuló felkészítése történt meg. Rendezvényünkre a meghívott kerületi óvodákból több mint 200 gyerek érkezett, összesen a rendezvényen 600 fő volt jelen.
- A Prevenációs Programot készítő önkormányzati fenntartású intézményeknél (óvodák, iskolák, szociális intézmények) a tervek pontosítása megtörtént, a prevenációs program gyakorlataikon képviseltette magát a kirendeltség, ezzel is segítve az intézmények felkészítő tevékenységét. 2010. évben további 13 intézmény készítette (illetve folyamatban van, leadási határidő: dec. 15.) el prevenációs programját.
- Az elmúlt két tanévben megkezdett felmenő rendszerű polgári- és katasztrófavédelmi felkészítési program az idei tanévben az ötödik, hatodik és hetedik osztályosok megkeresésével történik. Jelenleg együttműködve a Dr. Sztanek Endre Alapítvánnyal osztályonként egy felkészítő órát tartunk. 2010. decemberi állapot szerint eddig 61 osztályban, kb. 1300 diák felkészítése történt meg. Várható még 4 intézmény, 12 osztályánál 2011 januártól a felkészítés folytatása.
- Lakosságfelkészítési tevékenység körébe tartozik, hogy a kerületi kirendeltség megsokszorozta megjelenését a kerületi írott és elektronikus médiában. 2010. évben, november elejéig a kirendeltség 45 alkalommal tájékoztatta a kerületi lakosságot tevékenységéről, és a lakosságot érintő polgári védelemmel, katasztrófavédelemmel kapcsolatos információkról, kerületi eseményekről. Decemberi rendezvényeink okán még kb. 6-8. megjelenés várható.
- Az alábbi rendezvényeket szervezte a kirendeltség, melyek a lakosságfelkészítő tevékenységet célozták:
  - Kőbányai Katasztrófavédelmi Ifjúsági Verseny
  - „Kőbánya Biztonságáért” szakmai nap
- Az alábbi rendezvényeken vett részt (társzervekkel) a kirendeltség, melyek a lakosságfelkészítő tevékenységet célozták:
  - III. Kőbányai Rendvédelmi Nap
  - Kőbányai Augusztus 20-i rendezvény
  - BRFK Katasztrófavédelmi Gyakorlata – Harmat Általános Iskolánál
  - Kőbányáért Közhasznú Egyesület - gyermekkarácsonya

7) Polgári Védelmi szervezetek felkészítésének helyzete:

- A Kirendeltség 2010. május 31. – június 1. között 2 napos szakmai továbbképzést szervezett a kerületi nagy veszélyes anyag gazdálkodó társaságok polgári védelmi felelősei részére, és a kerületi rendvédelmi szervek képviselői részére (Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt., Állami Nyomda Nyrt. Egis Gyógyszergyár Nyrt., Ceva-Phylaxia), melyen összesen 15 fő vett részt.
- Az év során folyamatosan vizsgáltuk a munkahelyi polgári védelmi szervezetek összetételét, létszámát, viszonyítva a kerületi üzemek változásához (létszám, megszűnő, elköltöző üzemek).
- A polgári védelmi operatív törzs állományában a 2010. évi önkormányzati választások kapcsán történt változás, így 2010. december 1-jére megalakul az új törzs, és december 1-jén egy törzsgyakorlat keretében megtörténik az új törzs felkészítése is.
- A törzs felkészítése szervesen kapcsolódik az EGIS Gyógyszergyár Nyrt. majdani külső védelmi terv gyakorlatahoz, melyet a biztonsági jelentés elfogadásának hosszas késlekedése miatt mindezidáig nem tudunk elkészíteni, megszervezni és végrehajtani. Hasonló módon a riasztó őrök felkészítése szervesen kapcsolódna ezen, külső védelmi terv gyakorlathoz.

III. VESZÉLYHEZETI-KEZELÉSI TERÜLET:

1) Főbb kiemelt beavatkozások, veszélyhelyzet kezelése:

- 2010. február 18-án a Bp. 1105 Ihász u. 30. sz. alatti ház lakói fűtés nélkül maradtak. A helyzet kezelésére az önkormányzat rezsók és radiátorok beszerzésével, kiosztásával bízta meg a X. kerületi Kirendeltséget. A feladat maradéktalanul, és a lehető leggyorsabban végrehajtásra került.

2) Mentésszervezési tevékenység:

A polgári védelmi szervezetek megalakítása során meghatározó a BM. PVOP. Elvi Állománytábla továbbá a kerület veszélyeztetettségét figyelembe vevő és a sajátos veszélyhelyzetre alkalmazható pv. szervezeteket tartalmazó, a 4/7/1999 – es számon jóváhagyott Megalakítási Terv. A fenti elveknek és a jóváhagyott Megalakítási Terv szerint megalakítandó (3, 6, 12, 16, 24 órás gyors illetve rövid készenlétű) szervezetek feltöltése, a beosztottak határozattal történő ellátása, a változásokból adódó cserék miatt folyamatosan meglévő feladat. Ennek megfelelően a kerületi polgári védelmi szervezetek felkészítése, felülvizsgálata, átszervezése folyamatban van.

3) Lakosságvédelmi tevékenység:

A X. kerület **I. veszélyeztetettségi** besorolása, alapvetően a vegyi veszéllyel számolhatunk, mint potenciális veszélyforrással, valamint a rendkívüli, szélsőséges időjárás által okozott károkkal.

- Vegyi veszély: a kerület sorolására figyelemmel, a kerületben **18 gazdálkodó szervezet** minősült paramétereinek megfelelően veszélyes technológiájú, a környezetét veszélyeztető üzemnek. A Veszélyelhárítási Alapterv tartalmazza a veszélyeztető üzemek környezetében élő lakosság kitelepítési feladatait, tervezett irányait és az átmeneti elhelyezésre tervezett objektumokat. Az objektumok polgári védelmi célú kijelölése megtörtént.
- Jelenleg a kerületben két Veszélyelhárítási Tervvel rendelkező üzem felszámolása van folyamatban (Cantoni Kőbányai Textil Kft, Lagon-Finagro Kft.).
- A kerületben található összesen 34 db polgári védelmi célokra alkalmas és igénybe vehető személy- anyag- és járműmentesítő állomás (HMÁ) adatait folyamatosan pontosítjuk.
- A téli rendkívüli időjárásra történő felkészülési, tervezési feladatok folyamatosak, időarányos részük végrehajtásra került.
- A kerületi Kirendeltség Veszélyelhárítási Tervének, valamint az egyéb kerületi terveknek, okmányoknak pontosítása határidőre megtörtént. A térinformatikai rendszerrel kapcsolatos adatgyűjtés és adatfrissítés, továbbá a kerületi tervezési feladatok végrehajtása megtörtént.
- A Védelmi Bizottsági munkaterve alapján folyamatosan szervezzük és vizsgáljuk VB ellenőrzés keretében a kerületi veszélyes gazdálkodó szervezeteket.
- Óvóhely területén: az **életvédelmi létesítmények ellenőrzése részben megvalósult**. Az elmaradt ellenőrzések 2010. december 18-ig végrehajtásra kerülnek. A kerületben felfektetett OH és MAP Kataszter alapján 194 db óvóhely (lakossági 165 db, befogadóképessége 13.544 fő; üzemi 29 db befogadóképessége 6.745 fő), 279 db megerősítésre alkalmas pince (MAP) (befogadóképessége 32.022 fő) és 14 db barlang/tár (befogadóképessége 198.000 fő) található. Az óvóhelyek általános állapot elhanyagolt, leromlott.

4) Minősített időszak tevékenység:

A kerületünkben 2010. évben nem volt olyan esemény, amely minősített időszak tevékenységet vont volna maga után.

5) Ügyeleti rendszer helyzete:

A kerületben az alkalmazás időszakára meghatározott Kerületi Riasztó-értesítő Ügyeleti Szolgálat okmányai – ügyeleti szolgálati utasítás, és egyéb nyilvántartások – rendelkezésre állnak.

6) Gyakorlatok, gyakorlások:

- A kirendeltség nyomon követte, és lehetőségeihez mérten részt vett a kerületi prevenció programmal rendelkező intézmények éves programgyakorlatain (25 gyakorlaton).
- A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. és az EGIS Nyrt. belső védelmi tervéhez kapcsolódó polgári védelmi gyakorlatán a kirendeltség részt vett.
- 2010. október 13-án a BRFK-val közös katasztrófavédelmi gyakorlat került megrendezésre a X. kerületi Harmat Általános Iskolában.

IV. HELYREÁLLÍTÁS ÉS ÚJJÁÉPÍTÉS TERÜLETE

A kerületben ez irányú polgári védelmi - katasztrófavédelmi feladat az év során nem volt. Más terület megsegítésére a kerület nem volt kötelezve.

V. GAZDÁLKODÁS, MŰSZAKI FENNTARTÁS, FEJLESZTÉS

1) Pénzügyi gazdálkodás értékelése:

Az anyagi, pénzügyi ellátottság helyzete, forrása és annak felhasználása:

Az önkormányzati költségvetésben lakosságfelkészítés, tájékoztatás, riasztás szakfeladat címen a 8425321 pv. költséghelyen 2010. évre Önkormányzat Képviselő Testülete 11.692,-eFt-ban fogadott el. (51-52: Személyi juttatások: 4.704,-eFt., 53: Munkaadót terhelő járulékok: 1.018,-eFt., 54-57: Dologi kiadások összesen: 5.970,-eFt.) Ezen felül kirendeltségünk ajánlásával támogatta a Dr. Sztanek Endre Alapítvány 600,-eFt-os eszközvásárlási kérelmének Kőbánya Közbiztonságáért Közalapítványhoz történő előterjesztését.

Az év során a kiadásaink ütemezetten történtek, felhasználásuk időarányos. Az évre kitűzött feladatok megvalósultak. 2010. év végéig a várható teljesítés 99%-os lesz.

2) Műszaki tevékenység:

- Béke időszaki működési hely, – **Irodák** – Bebek u. 1.: A kirendeltség használatában lévő irodában a szükséges műszaki, karbantartási munkák elvégzése megtörtént. Folytatódott a kirendeltség több ütemben történő karbantartása. Első fázisként a kirendeltség konferencia termét festettük ki, melyet idén január 20-án átadtunk. Második ütemként kifestettük és parkettáztuk a tárgyaló helyiséget, és egy irodahelyiséget idei év szeptemberéig. A hátralévő, harmadik ütemként az előadói és konyhai helyiség karbantartása 2011. év elejére húzódik.
- Az év során kialakítottunk a Bp. 1101 Hungária krt. 5-7. szám alatti polgári védelmi szálláshelyet, ahol három szoba, egy konyha, egy társalgó és a helyiségekhez kapcsolódó vizes helyiségek állandóan rendelkezésünkre állnak, azok bármikor megnyithatóak a kárszenvedett lakosok számára.
- Rendkívüli időszaki működési hely – **Vezetési Pont** – Bebek u. 1. Az üzemeltetési költségek biztosítottak. Teljes alapterülete 700 m². A Vezetési Ponton szükséges még az évek óta elmaradt, mára halaszthatatlanná vált munkák elvégzése, melyek a vezetési pont alkalmazhatóságának szempontjából elengedhetetlenül szükségesek.
  - A szükségvilágítás, szünetmentes áramforrásának kiépítése.
  - A nyílászárók Lb., Gb, Glb, ajtók deformálódásának megszüntetése, rozsdátlanítás, teljes körű mázolás, valamint a gáztömörség bevizsgálása a különböző biztonsági szelepek (KID, KOP szelepek) rekonstrukciós munkái.
  - Levegő ellátó rendszer gépészeti felülvizsgálata, esetleges javítások elvégzése, ezzel együtt a páramentesítési lehetőség kialakítása.
  - Kisirattár és a volt kazánház lomtalanítása és az Kisirattár fertőtlenítése, kifestése.

- A fűtés korszerűsítése a kirendeltségen megtörtént. Ezen belül, a fűtést biztosító nagyteljesítményű gázkazán le lett választva a rendszerről, és egy új cirkó kazán lett telepítve a kirendeltség emeleti irodáinak fűtésére és meleg vízzel ellátására.
- A kerületi Központi Polgári Védelmi **Raktár** - Kozma u. 15. (2 db létesítmény, össz-alapterületét tekintve 120 + 120 m²). Ezen létesítmények a központi készletek tárolására szolgáló raktárhelyiségünk. Az itt tárolt anyagok a raktári előírásoknak megfelelően rendezettek, elkülönítettek.
- A Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat a polgári védelmi feladatok ellátására 1 db Opel Zafira gépkocsit biztosít 2009. decemberétől a kirendeltség részére.

3) Informatikai és távközlési tevékenység:

Informatikai ellátottság: a kirendeltség rendelkezik 3 db asztali számítógéppel és 3 db notebookkal, továbbá 1 db HP LaserJet 6L, 1 db HP Color LaserJet 3550 nyomtatóval és 1 db CANON B820 típusú faxszal. A gépek külön-külön és belső hálózatban is működnek. A technikai biztosítottság jó. A dokumentumok havonta mentésre kerülnek.

Vezetékes híradás helyzete: a kirendeltségen 3 db városi fővonallal rendelkezünk.

Vezeték nélküli híradás helyzete: a kerületben a rádióhíradásának feladatait 1 db stabil rádió, továbbá 2 mobil és 1 stabil EDR készülék biztosítja a folyamatos elérhetőséget, riaszthatóságot.

- A rádiórendszer technikailag jó állapotú, a stabil rendszer 100%-os lefedettségű.
- A kiadott rádióforgalmi szabályzat alapján, havonta végrehajtásra kerül az EDR Rádióforgalmi rendszerpróba.
- A kerületben a folyamatos elérhetőség és a gyors riasztás, kiértesíthetőség biztosítására 2 db rádiótelefon is működik.

VI. ELLENŐRZÉSEK, MUNKAVÉDELEM TERÜLETE

- Az éves munkavédelmi intézkedésben meghatározottakat a kirendeltség végrehajtotta.
- Munkahelyi baleset a jelentés elkészültéig nem történt 2010. évben.
- Tűz- és munkavédelmi ellenőrzések terv szerint megtörténtek.
- A tűzoltó készülékek éves bevizsgálása megtörtént.
- Tűzvédelmi intézkedési tervvel és tűzriadó tervvel rendelkezünk.
- Érvényes érintés és szabványossági felülvizsgálattal rendelkezünk.
- Saját létesítményeket – raktár, KVB VP., PV. Átmeneti szállás – folyamatosan ellenőrizzük.
- A biztonságos munkavégzés feltételei adottak.
- Az Óvóhely Ellenőrzési Ütemterv szerint megtörtént.

VII. ÉRTÉKELÉS

A Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság X. kerületi Kirendeltség területén egyenletes, feladatorientált, konstruktív munka folyt, melynek eredményei:

- Polgári védelmi szervezetek vezetőinek átfogó felkészítésének folyamatossága.
- Hatékony együttműködés a kerületi veszélyes-anyag gazdálkodókkal, rendvédelmi szervekkel, hatósági, egészségügyi, oktatási intézményekkel.
- Aktualizált együttműködési megállapodások.
- Költség hatékony gazdálkodás.
- A kirendeltség kommunikációja, médiában való megjelenése hatékonyabbá vált. Folyamatos jelenlét a kerületi médiumokban.
- Az elindított felkészítő program erősíti a polgári védelem szakmai elfogadottságát a lakosság a kerületi intézmények és az önkormányzat körében.

- Sikeres rendezvények lebonyolítása:
  - Kőbányai Katasztrófavédelmi Ifjúsági Verseny (szervezés, lebonyolítás)
  - II. Kőbányai Rendvédelmi Nap (részvétel, logisztikai segítségnyújtás)
  - „Kőbánya Biztonságáért” szakmai nap (szervezés, lebonyolítás)
- A X. kerület Kőbányai Önkormányzat képviselő testülete a kirendeltség napirendi pontjait mindaddig egyhangúan elfogadta, támogatja a polgári védelem munkáját.

CÉLOK A JÖVŐRE:

1) Szervezeti célok:

- Igazodva a Fővárosi Igazgatóság Igazgatójának szóban elhangzott utasításaihoz, miszerint Kőbánya, X. kerület tölti be a Közép-Pesti Irányt koordináló feladatokat és szerepet, továbbá, a kerület teljes körű veszélyeztetettségi elemzéséhez kapcsolódva megnövekedett feladataink miatt indokolt a kirendeltség állományának bővítése legalább két fővel. Ezen igény előterjesztésre kerület az Igazgató Úr és a Polgármester Úr részére is. Cél, hogy az újonnan munkába álló állomány teljes mértékben azonosuljon a polgári védelem eszméjével, feladatrendszerével és céljaival. Az FPVI által támasztott követelményeknek minden szinten történő megfelelésével összhangban, mindig a szervezet, a polgári védelem céljait szolgálva történjen a munkavégzés.

2) Szakmai célok:

- Veszélyes-anyag gazdálkodókkal napi kapcsolattartás, tevékenységük folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése, kőbánya veszélyeztetettségének folyamatos felmérése, értékelése.
- Kezdeményeztük a Bp. 1101 Bebek 1. sz. objektum teljes egészében a polgári védelemhez történő áthelyezését. Mert a megnövekedett feladataink és a beszerzésre került és tervezett, raktár készleteinknek, eszközeinknek helyet biztosíthatna a létesítmény.
- A tanulóifjúság felkészítésének folytatása. Ennek keretén belül jövőre elindítjuk a már eddigi 5., 6., 7., évfolyamok mellett a 8., évfolyam képzését is.
- Lakosságfelkészítés.
- Adattáraink folyamatos frissítése.
- A kerületben létrehozott pv. szervezetek teljes körű felülvizsgálata, újbóli feltöltése.
- Prevenációs Programmal rendelkező intézmények vezetői és prevenációs felelősei részére felkészítés – szakmai nap keretében – szervezése, lebonyolítása, riasztási lánc működtetése. A prevenációs programok kiterjesztése.
- „Kőbánya Biztonságáért” szakmai nap rendezése (szervezés, lebonyolítás) – 2011. októberében, a Katasztrófák Csökkentésének Világnapja alkalmából.
- A megkezdett felújítási munkák folytatása – a kirendeltség irodahelyiségének átalakítása.
- Polgári védelmi eszközrendszer fejlesztése.

A 2009. évi beszámolóban az idei évre tervezett feladatokat a kirendeltség maradéktalanul végrehajtotta. A 2010. évi munkája során a kirendeltség emelte a polgári védelem kerületi megítélését, elfogadottságát.

Budapest, 2010. november 30.

Csepregi Péter pv. százados
Kirendeltség-vezető

Készült: 2. példányban.

Egy példány: 14 lap+11 lap mell.

Kapják: 1. sz. pld. FPVI X. ker. Kir. Irattár

2. sz. pld. FPVI (E-mail-en is továbbítva FPVI felé)

KŐBÁNYA BIZTONSÁGÁÉRT

2010

A katasztrófák elleni védekezés nemzeti ügy!

Köszöntő

Kedves Részvevők!

Különös jelentőséget ad ennek a szakmai napnak a közelmúlt szörnyű eseménye, a kolontári, devecseri emberek tragédiája. Hadd ne firtassam, kinek a felelőssége a gátszakadás és annak következtében a pusztulás! Egy dologról viszont meg vagyok győződve: a fokozott figyelem elkerülhetővé tette volna a vörössiszap áradását. Százmilliókat költöttünk eddig a helyrfeállításra, pedig mennyivel olcsóbb lett volna a prevenció?

Hiszem, hogy ez a szakmai nap jól szolgálja a megelőzést, az értékek megőrzését! Jó munkát kívánok önöknek!

Kovás Róbert polgármester

Hogy is tartja a pesti szleng? Valahogy így: nincs baj, amíg nincs baj. Ha egy kicsit a mondat mögé gondolunk, akkor ahhoz, hogy ne is legyen semmi gond, a megelőzéssel lehet a legtöbbet tenni. Kőbánya annak idején a szocialista nagyipar egyik bázisa volt, és ha nem is annyi óriás működik, mint akkor, még mindig jelentős ipari pontnak számít. Itt székel a két neves gyógyszergyár, az Egis és a Richter Gedeon, a Dreher Sörgyárak Zrt., a Danone Kft. tejipari cég, a Phylaxia oltóanyaggyártó vállalat, a Robert Bosch Kft gépjárműipari vállalkozás hogy csak a „mammutokat” említsük. Ezek mellett persze több közepes és kisméretű termelőegység dolgozik nap mint nap. Összességében: a vállalkozások tevékenységére a gyógyszervegyészet, az élelmiszertartósító, illetve előállító-feldolgozó ipar, a hulladékgyűjtő, feldolgozó, illetve újrahasznosítás a jellemző. A kerületben 31 gazdálkodó szervezet tartozik abba a veszélyeztető kategóriába, melyek alapvetően veszélyes anyagok előállításával, tárolásával, felhasználásával, szállításával foglalkoznak. Nagyokban, közepesekben és kicsikben egyaránt az a közös, hogy ipari üzemként felelősséggel tartoznak saját vagyonukért, saját dolgozóikért, közvetlen és tágabb környezetükért. Hogy miért is fontos e kissé közhelynek számító szólam? Emlékezzünk csak vissza az utóbbi évek két legváratlanabb kőbányai eseményére: az Egisben történt robbanásra és azt követő tűzre, illetve a Cantoni textilvállalat területén felcsapó lángokra. Előbbiben egy ipari centrifuga gyulladt ki, utóbbiban helytelenül tárolt textilanyagok. Ha minimális vagyoni kár keletkezett is, ember szerencséjére nem halt meg. És ki tudja, talán a kellő figyelem, a gondos megelőző tevékenység betartásával mindkét baleset elkerülhető lett volna... Itt kapcsolódik be a katasztrófavédelem, a polgári védelem szerepe a vállalkozások életébe: egy szerv, amely megköveteli, figyelemmel kíséri, ellenőrzi, betartatja a szabályokat. Hogy maradjunk Kőbányánál: a helyi polgári védelmi kirendeltség a száraz ellenőrzési módszerrel többet tesz, a megelőzésre helyezi a hangsúlyt. De ebből a szűk körből kilépve tovább is megy, ugyancsak a prevenció jegyében: például dr. Sztanek Endre Alapítvánnyal együttműködve bevitte az iskolai oktatásba a polgári védelmet, mint tantárgyat, hogy a legkisebbekbe rögzüljön, miként kell reagálni egy-egy váratlan helyzetre, illetve egy-egy ilyen kialakulását miként lehet meggátolni. A játszva tanítás fontos eleme a diákok körében oly' népszerű katasztrófavédelmi ifjúsági verseny is. Nem utolsó sorban pedig a megelőzést szolgálja egy ilyen konferencia is, hiszen akár egy félmondatból is tanulni lehet, amit ki-ki a maga szakterületén hasznosíthat, ha akar. Valószínűleg mindenki akarja. Mert ugye, nincs baj, amíg nincs baj.

Raffai Ferenc

Előszó

a 2010 december 2-i konferenciához

Az elmúlt egy évben számos rendkívüli helyzet, és veszélyhelyzet kihirdetését követelő esemény történt, amelyek során a védekezési munkák jelentős próbatétel elé állították a magyar katasztrófavédelem rendszerét, hogy a beavatkozási és helyreállítási feladatok minél kisebb ráfordítással és minél rövidebb időn belül megtörténhessenek. Az események felsorakoztattak olyan feladatokat, amelyek megoldására azt mondhatjuk rendelkezünk már kellő rutinnal és tapasztalattal, azonban sajnálatosan előálltak olyan helyzetek is, melyek nem csak hazánkban, de az egész világon sehol sem volt példa.

A beavatkozások és a helyreállítások ez évben is óriási költségeket róttak az ország költségvetésére, hiszen ezen feladatok elvégzése nagyon sok munkaórát és dologi költséget jelentett nem csak a Katasztrófavédelem hivatásos szerveinek, hanem valamennyi állami szervnek és az önkormányzatoknak egyaránt.

A beavatkozások és az események feldolgozása során szinte minden esetben nagyon komoly hiányosságok és emberi mulasztások kerültek a felszínre, illetve arra lehetett következtetni, hogy a megelőzési tevékenység körültekintőbb és megfelelő jogszabályi támogatottsággal történő végzése mellett lényegesen kevesebbet kellett volna költenünk a védekezési feladatokra.

Általánosságban elmondható, hogy a károk minimalizálása, a beavatkozások optimalizálása, illetve leegyszerűsítése érdekében nagyon fontos a körültekintő megelőzési tevékenység. A munkánk során minél nagyobb hangsúlyt kap a megelőzés, annál nagyobb az esély arra, hogy az események száma csökken illetve a munkánk kiszámíthatóbbá válik.

A megelőzési feladatok közé soroljuk a kockázatok felmérését, azok elemzését, valamint a felkészítési és tájékoztatási feladatainkat is, melyek egyik lehetséges formája a jelen szakmai konferencia.

Reményeim szerint a tervezett konferencia jól szolgálja majd azon feladatok megvalósulását, amely egy-egy szakmai feladat megvitatásáról és még jobb alkalmazhatóságának feltételeinek kidolgozásáról szól.

dr. Bojtor Gábor pv. alezredes
igazgató
Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság

A polgári védelem feladat-és értékrendszerének bemutatása

Loós Zoltán pv. Alezr.,
Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság

A polgári védelem rendszere

Fogalma: A honvédelem rendszerében megvalósuló szervezet, feladat- és intézkedési rendszer, amelynek célja a fegyveres összeütközés, a katasztrófa és más veszélyhelyzet esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint az állampolgárok felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében.

A honvédelem rendszerében megvalósuló

rendszer
célja

Fegyveres összeütközés   katasztrófa és más veszélyhelyzet

A lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint az állampolgárok felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében

A lakossági tájékoztatás, a tömegkommunikáció szerepe a veszélyhelyzet kezelés során

Szociológiai szempontok

Szociológiai szempontból a katasztrófák a közösség külső vagy belső határainak a sérülését jelentik: megszakítják a mindennapi élet normális menetét, felborítják a társadalom normatív rendjét. Valamennyi katasztrófára jellemző, hogy a rend összeomlása először zavart és félelmet kelt, de az is, hogy a veszély hatására a kollektív szolidaritás fokozódik. Közös céllá válik, hogy együttesen minél hamarabb állítsák helyre a rendet, beleértve azt is, hogy megnyugtató magyarázatot találjanak a pusztításra.

A katasztrófák hírértéke

Az esemény váratlansága, emberi akarattól független természete, és a közösséget fenyegető jellege miatt a katasztrófák hírértéke minden másnál magasabb. Valamiféle hierarchia is kialakítható a katasztrófák média-reprezentációi között: mennél váratlanabb, mennél nagyobb területre kiterjedő, és mennél hosszabb ideig tartó szerencsétlenségről van szó, annál nagyobb és annál tartósabb hatást gyakorolhat a sajtóra az esemény. A fentiek miatt nevezik a médiakritikai zsargonban a katasztrófákról szóló híreket obstruktív híreknek, mert a bennük rejlő fizikai és morális fontosság szinte ráerőszakolja magát a médiákra, szemben a közösség kollektív életéhez közvetlenül nem kapcsolódó úgynevezett nem-obstruktív hírekkel, amelyek közlésében vagy nem közlésében a szerkesztőségek tetszés szerint válogathatnak.

De vajon valóban egyforma figyelmet szentel-e a média minden egyes katasztrófának? Ha pedig gyanítjuk, hogy a válasz nemleges, akkor vajon milyen tényezők és hogyan befolyásolják a szerencsétlenségek médiaképét? Tanulságos választ adott erre a kérdésre egy olyan vizsgálat, amely a politikai szempontok szerepét kutatta a szerencsétlenségek interpretációjában. A nyolcvanas évek végén két pusztító földrengés rázta meg egymásután a közel-keleti régiót. Az egyik 1988-ban Örményországot, a másik a következő évben Iránt sújtotta. Egy közel tíz évvel később készült retrospektív sajtóelemzés azt találta, hogy a két hasonló természeti eseményről lényeges hangsúlyeltolódásokkal számoltak be az egyébként pártatlannak és objektívnak tartott amerikai napilapok: a New York Times és a Wahington Post.

Bár az iráni földrengés tagadhatatlanul súlyosabb volt, és nagyobb emberáldozatot követelt, a vizsgálat szerint a gorbacsovi időszak politikai olvadására eső örményországi földrengést háromszor nagyobb terjedelemben és sokkal nagyobb szimpátiával interpretál-

Dr. Habil Huszár Andás

ták, mint az „ajatollahok országaként” jellemzett ellenséges Iránt. Az idézett vizsgálat szerint a Szovjetunió nagysága, politikai fontossága, és a vezetőivel kialakult jó viszony volt az oka, hogy az amerikai sajtó előnyösebb képet festett az örmény, mint az iráni földrengésről, előbbit implícite inkább tragédiának, utóbbit inkább büntetésnek értelmezve.

Szemben az ilyen esetekkel, ahol a katasztrófák közvetlen referenciákkal bírnak, sok katasztrófa jelentése csak áttételesen ragadható meg, mint az ausztrál aszályoknál. Az empirikus sajtóelemzés szerint ugyanis az aszályról szóló média-diszkurzusok relatíve függetlenek voltak mind az időjárástól, mind a társadalom strukturális meghatározóitól. Gyakran nem írtak ugyanis az újságok aszályról, amikor pedig már régen nem esett az eső, máskor pedig sokat emlegették az aszályt, amikor pedig nem is volt komoly szárazság. Kérdés tehát, hogy mi magyarázta akkor az aszály jelenlétét a napilapokban. A vizsgálat szerint az aszályról szóló írásoknak transzkontextuális szerepük volt, másra utaltak, mint ami a tulajdonképpeni tárgyuk volt. Az aszály az „ember és a természet harcának” a történetében az ellenség szerepét játszotta el. Az aszály, amely egy földművelő közösség ellensége volt, fokozatosan az ausztrál nemzeti lét kulcsszimbólumává vált.

A mindennapi beszédben és a költészetben az emberi megpróbáltatás jelképeként, a nemzeti karakter igazi építőjeként szerepelt, azaz kapcsolódott a közösség saját magáról alkotott mítoszának a legbelső rétegéhez. Ez a belső azonosulás annyira erős volt, hogy a szárazság, mint a „sivatagi Ausztrália” nemzeti mítoszána fő eleme még másfajta szerencsétlenségeket is „felülkódolt”: az árvizek és a ciklonok mint jóbarátok jelentek meg a sajtóban, mint amelyek véget vetettek vég-

re a szárazságnak. Azokban az években nőtt meg az aszályról szóló diszkurzusok száma, mutattak rá a szerzők, amikor a nemzet egésze került válságba, mint a század huszas és harmincas éveiben, és akkor csökkentek az ilyen típusú írások, amikor az ország kiegyensúlyozott körülmények között volt, mint a hatvanas és hetvenes években. A földrengésekről és aszályról szóló tudósítások társadalmi kontextusa azt mutatja, hogy a katasztrófák interpretációja nem csupán egy természeti jelenségről szóló híradás. Az újságírók tudva vagy tudattalanul a szerencsétlenségek tényeit a közösség szimbolikus fogalmi kereteken belül észlelik és értelmezik, és a hírek mély belső morális szükségletet elégítenek ki.

Az újságírás kezdetei óta a katasztrófák széles körű társadalmi hatása abból a mélyen vallásos szemléletből fakadt, amelyet a szerencsétlenségekhez fűztek. A katasztrófákat nemcsak baleseteknek, hanem olyan univerzális érvényességű jelek, „üzenetek” hordozóinak is tekintették, amelyek a közösség múltbeli tevékenységével, értékeinek jelenlegi állapotával és a csoport jövőbeli sorsával voltak összefüggésben. A katasztrófákban isteni figyelmeztetést vagy ítéletet láttak, amelyet a Gonosz hajtott végre. A Gonosz fogalma szekularizálódott, de nem veszett el teljesen, a látens morális funkció azóta is jelen van a tudósításokban, bár másféle formában. A bűnösök keresése, vagy más esetekben a jobbítás szándéka ma is megtalálható a hírekben.

Összehasonlítva az elmúlt 25 év katasztrófákról szóló tudósításait az azt megelőző 25 év médiabeszámolóival, azt találtuk, hogy az utolsó évtizedekben jelentősen megnőtt a katasztrófák aránya a hírekben. Vizsgálatából az is kiderült, hogy nem a szerencsétlenségek száma duplázódott meg, hanem a médiák érdeklődése fokozódott az utóbbi negyedszázadban a téma iránt. Közelebbről megvizsgálva az is világossá vált, hogy a növekedés

azokból a riportokból adódott, amelyek az áldozatokkal, szemtanúkkal, szakértőkkel készített úgynevezett „puha” híryananyagok felduzzadásából fakadtak, és amelyek óriásira kibővítették a katasztrófák tárgyszerű, úgynevezett „kemény” tényeinek korábbi terjedelmét. Ezeket a változásokat úgy is értelmezhetjük, hogy a média egyre nagyobb szerepet játszik a katasztrófák lehetséges szekuláris jelentéseinek a nyilvános szimbolikus konstrukciójában.

Mivel a jelentésadás úgy történik, hogy a média a szerencsétlenségeket kapcsolatba hozza a közösség helyzetével, értékrendjével, a katasztrófa-diszkurzusok nemcsak a szűken vett katasztrófákat értelmezik, hanem ezeken keresztül a társadalom helyzetének és értékrendjének a meghatározásában is aktívan résztvesznek.

Bár a katasztrófáról szóló híradások vizsgálatának a társadalomtudományokban nagy irodalma van, a tanulmányok a katasztrófa-híreknek nem a most említett morális integratív szerepét, hanem éppen ellenkezőleg, dezorientáló hatását hangsúlyozzák.

Eszerint a hírek *tabloid-okká, azaz szórakoztató vizuális történetekké alakultak át, aminek következtében a médiának nemcsak a valóságfeltáró, de még az informáló szerepe is elsorvadt.* Ellene vehető ennek az eléggé elterjedt médiakritikai iránynak, hogy bár a tudósítások nem hibátlanok, a média információs teljesítménye sokkal jobb, mint azt általában feltételezik. Így például nyolc katasztrófáról szóló tudósítás között mindössze kettőnél találtak később tévesnek bizonyult adatokat. Ezen túl az sem hanyagolható el, hogy az informáláson és szórakoztatáson kívül milyen más módon játszott szerepet a közösség életében a média (például érzelmi támogatás, kollektív identitás kialakítása stb.)

Közismert ugyanis, hogy a televíziós tudósításokban megjelenő híradások vizualitása tette lehetővé az elmúlt évtizedekben hogy az éhinségekről, földrengésekről, repülőgép-szerencsétlenségekről, nukleáris erőművek zavarairól szóló megrázó tudósítások minden esetleges tárgyi tévedésükkel vagy szórakoztató törekvésükkel együtt is képesek legyenek a nézők szimpátiáját elnyerni és támogatásukat biztosítani.

Dr. Habil Huszár András prof. orvos,
rendőr ezredes,
a Pécsi Tudományegyetem Intézetigazgatója,
a Polgári Védelmi Tanácsadó Testület tagja

Önkéntesség a polgári védelem rendszerében

Lehetek én is önkéntes?

Igen, lehetsz!

A katasztrófák elleni védekezéshez mindenkire szükség van!

Neked is van feladatod a családotod, barátaid, iskolád, szomszédjaid védelmében. Segíthetsz rajtuk ha bajba kerülnek.

Az önkéntesek a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel szoros együttműködésben vesznek részt a katasztrófák következményeinek felszámolásában, a mentésben, védekezésben a Fővárosban és esetenként az ország más területein is.

Az önkénteseket a Budapesti Önkéntes Polgári Védelem szervezi, irányítja és szereli fel, képezi ki.

Az önkéntes munka nem jelent kiadást!

Az alaptanfolyamokat, a felszerelést, a műveletek költségeit az önkéntes polgári védelem fedezi.

Budapesti Önkéntes Polgári Védelem

A Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság és a Közép-Budai Önkéntes Polgári Védelmi Egyesület együttműködése hozta létre a Budapesti Önkéntes Polgári Védelmet, amely a **Főváros új, önkéntességen alapuló** magas szinten szervezett és felkészített **katasztrófa-elhárítási szervezete.**

A Budapesti Önkéntes Polgári Védelem kizárólag **önkéntesekből szerveződő csoport,** amely képes a Fővárosban bekövetkezett jelentősebb **balesetek, katasztrófák során** a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság szakmai irányításával akár önállóan, akár együttműködő szervezetekkel **közös eredményesen beavatkozni.**

A szervezet képes részt venni a mentésben, elsősegélynyújtásban, segélyhelyek működtetésében, a kitelepítésben és a befogadásban, a műszaki mentésben, tűzoltásban, árvízvédekezésben és egyéb polgári védelmi szakfeladatok megoldásában.

A Budapest Önkéntes Polgári Védelem a Főváros katasztrófavédelmének, megbízható résztvevője, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek stratégiai partnere kíván lenni.

Budapesti Önkéntes Polgári Védelem

1124 Budapest Jagelló út 24.

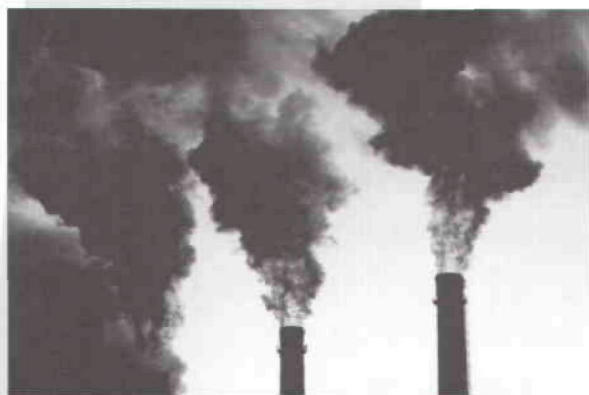
www.opve.hu

Tel: 06-30/269-7670

Fax: (061) 319-10-95

E-mail: onkentes@opve.hu

Szennyező terjedés, átszellőzés, szélkomfort városokban

A nagy gépjárműforgalom jelentős levegőszennyezettséget okoz a városokban, amely forgalomszervezéssel, valamint az új épületek engedélyezésénél és a várostervezésnél az átszellőzési szempontok érvényesítésével csökkenthető.

Káros, mérgező anyagok szabadulhatnak fel ipari baleseteknél, amelyek terjedését ugyancsak a szél jellemzői, a környező épületek geometriája és a növényzet befolyásolja.

A menekülési útvonalak, a kiürítési tervek ezek ismeretében modellezéssel meghatározhatók. A nagy szélesebességekkel járó viharok szaporodásával növekvő jelentősége van a közterületeken a szélkomfortnak.

Az előadás levegő áramlásával kapcsolatos szélcsatorna és numerikus szimulációs modellezési eseteket mutat be: ipari balesetek miatt levegőbe jutó szennyezők terjedésének prognosztizálása, a Millenniumi Városközpont és a Mamut 2. épület a környezet levegőszennyezettségére gyakorolt hatásának vizsgálata, a XI. kerület átszellőzésével és a hősziget jelenséggel kapcsolatos vizsgálatok, autópálya szakasz, közút levegőszennyezettségre gyakorolt hatásának vizsgálata, ingatlanfejlesztések környezeti hatásának prognosztizálása, szélkomfort vizsgálat a Papp László Sportaréna és a Raiffeisen tornyok környezetében, erősen szennyezett területre tervezett mélygarázs szellőzésének vizsgálata, a városi szennyező terjedés módjai, a növényzet és a magas házak hatása, füst terjedés és füstelvezetés modellezése.

Dr. Lajos Tamás egyetemi tanár

(Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Áramlástan Tanszék

(1111 Budapest Bertalan Lajos u. 4-6.

Lajos@ara.bme.hu)

A Fővárosi Védelmi Bizottság feladatai ipari katasztrófa bekövetkezése esetén

Csábrági László ny. pv. Ezredes
BFVB. Titkár

Az elmúlt évek során bekövetkezett természeti katasztrófák, veszélyhelyzetek során bebizonyosodott a védekezés, helyreállítás időszakában fontos, hogy az állampolgárok tisztában legyenek az őket fenyegető veszélyforrásokkal, a védekezés során követendő magatartás formákkal, a kárfelszámolás követelményeivel, lehetőségeivel.

A **védelmi igazgatás** a közigazgatás részét képező feladat- és szervezeti rendszer.

Az állam komplex védelmi feladatainak végrehajtására **létrehozott**, valamint e feladatra **kijelölt** közigazgatási szervek által végzett végrehajtó, rendelkező-tevékenység, amely magában foglalja az Alkotmányban szabályozott **minősített időszakokra** és az azokat **kiváltó helyzetekre** történő **felkészülést**, továbbá az említett időszakok és helyzetek **honvédelmi, polgári védelmi, katasztrófavédelmi, védelemgazdasági, lakosság-ellátási** feladatainak **tervezésére, szervezésére, a feladatok végrehajtására** irányuló állami tevékenységek összességét értjük.

Fentiekre figyelemmel fókuszálunk az ipari katasztrófák bekövetkezése esetén végrehajtandó legfontosabb feladatokra.

Ezek a következők:

- az állami (területi) irányítás-vezetés folyamatosságának, fenntartásának biztosítása,
- az adott feladatra rendelt szervezet működési feltételeinek biztosítása, támogatása,
- a lakosság, az anyagi javak védelme,
- a nemzetgazdaság erőforrásainak mobilizálása, a gazdaság védelme.

A védelmi igazgatásban résztvevő szervezetekre igen szerteágazó általános és szakmai ismereteket, irányítási, vezetési ismereteket, döntési kompetenciákat, logisztikai rálátást, megfelelő tervezési, szervezési, kommunikációs gyakorlatot kívánnak meg az előttük álló katasztrófavédelmi feladatok. A feladatok végrehajtásának irányítására **fővárosi és kerületi védelmi bizottságok** működnek.

Tagjai: a főpolgármester, a fővárosi főjegyző, a fővárosi közigazgatási hivatal vezetője, a MH. Kelet-magyarországi hadkiegészítő parancsnok, a fővárosi rendőrfőkapitány, a fővárosi polgári védelmi igazgató, a fővárosi tűzoltó-parancsnok, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Közép-magyarországi Regionális intézet vezetője, az FCSM. Rt. vezérigazgatója, a fővárosi védelmi bizottság titkára.

Veszélyhelyzet vagy katasztrófa esemény bekövetkezésekor a **védekezést első ütemben a helyi szervek kezdik meg, a polgármester irányításával.**

Amennyiben olyan esemény, eseménysorozat következik be, amely a védekezést végző szervezet vezetőjének értékelése, javaslata alapján **katasztrófának** minősíthető, a polgármestert erről a védekezés vezetője **tájékoztatja**. A bekövetkezett eseményről a **polgármester** egyidejűleg **javaslatot tesz** a fővárosi polgári védelmi igazgatónak a kialakult helyzet katasztrófává nyilvánítására. **Kezdeményezi** a település katasztrófa sújtotta területé nyilvánítását (ha a lakosság részére az önfenntartás feltételei több napon keresztül nem biztosíthatók), erről tájékoztatja a megyei védelmi bizottság elnökét.

A helyi lehetőségeket meghaladó körülmény kialakulása esetén az irányítást a fővárosi védelmi bizottság elnöke veszi át, egyúttal intézkedik a fővárosi erők és eszközök szükség szerinti igénybevételére.

Tekintettel arra, hogy a súlyos ipari balesetkből eredő veszély érinti az adott területen élő lakosságot, **lakossági tájékoztatót kell tartani, mely** a kerületi polgármester (főpolgármester) kompetenciájába tartozik.

A **mentés** a rendkívüli állapot, szükségállapot idején, veszélyhelyzetben a személyek és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak, valamint a kulturális és más jelentős értékek védelmére irányuló polgári védelmi tevékenység. A mentés irányításáért felelős személy területi szinten a fővárosban a **főpolgármester.**

A mentést **területi szinten** a főpolgármester a fővárosi védelmi bizottság közreműködésével - irányítja, ennek keretében: meghatározza a mentés területi feladatait, és ellenőrzi azok végrehajtását; intézkedéseiről folyamatosan tájékoztatja a belügyminisztert; végrehajtja a belügyminiszter által meghatározott mentési feladatokat; irányítja, illetőleg koordinálja a mentésben részt vevő szervek tevékenységét; felügyeli a kerületi **polgármesterek** a mentés irányítása során kiadott intézkedéseit; kezdeményezheti más megyék, illetőleg a főváros polgári védelmi szervezeteinek alkalmazását, továbbá a fegyveres erők segítségnyújtását; illetékességi területén működő közigazgatási szervek részére a mentéssel összefüggő feladatot határozhat meg; felelős a területi polgári védelmi szervezetek alkalmazhatóságáért, továbbá a mentésben való részvételéért.

Fentiekből következik, hogy a kerületek polgármestereitől és a főpolgármestertől szerteágazó polgári védelmi, katasztrófavédelmi, általános, szakmai, továbbá irányítási és vezetési ismereteket, döntési kompetenciát, logisztikai rálátást, megfelelő tervezési, szervezési, kommunikációs gyakorlatot kívánnak meg az előttük álló ez irányú feladatok.

A KÁRELHÁRÍTÁSI ÉS KÁRFELSZÁMOLÁSI FELADATOK HELYE, SZEREPE A KATASZTRÓFAVÉDELEM RENDSZERÉBEN

1. A kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok helye, a katasztrófavédelem védekezési időszakainak feladathalmazai között

A hazai egységes katasztrófavédelem rendszerszemléletű vizsgálata alapján kijelenthető, hogy az a „szervezeti”, az „erőforrás” és a „katasztrófa-elhárítási feladatok” alrendszerei együtteseként fogható fel. A katasztrófa-elhárítási feladatok alrendszere, a katasztrófák elleni védekezés során végrehajtandó feladatok összessége, amely magába foglalja mind a három védekezési időszak feladatait. A *kárelhárítási az azonnali és az ideiglenes helyreállítási feladatok alapvetően a „mentési” időszakhoz, míg a teljes helyreállítás feladatai a „helyreállítási” időszakhoz kötődnek.* (1. ábra)

2. A kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok katasztrófavédelemre vonatkozó értelmezése

A kárelhárítási és kárfelszámolási feladatokat olyan nagy kiterjedésű, nagy tömegeket érintő katasztrófákra értelmezem, ahol a védekezési feladatokhoz nem elegendők a hivatásos mentőszervezetek képességei, további erőforrásokra, mentőszervezetekre és speciális képességekre van szükség.

A kárelhárítási feladatok értelmezése: a katasztrófák elleni védekezés során a „mentési” időszakban, az azonnali beavatkozásokat és operatív intézkedéseket magában foglaló része.

A kárfelszámolási feladatok értelmezése: a kárelhárítással egy időben, vagy azt követően, alapvetően a „helyreállítás” időszakában végrehajtásra kerülő olyan intézkedések és tevékenységek összessége, amelyek magukba foglalják a kritikus esemény bekövetkezése előtti állapot elérése vagy megközelítése érdekében végrehajtandó, továbbá a felelősség megállapítása és a kártérítés meghatározása érdekében a tényfeltáró feladatokat.

3. A kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok jellegük szerinti csoportosítása

A kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok

jellegük szerint két alapvető csoportba sorolhatjuk, *műszaki jellegű és nem műszaki jellegű* feladatok.

Műszaki jellegű feladatok csoportosítása

- * Kárhelyhez kötődő műszaki feladatok
- * Kárhelyhez közvetlenül nem kötődő műszaki feladatok

Nem műszaki jellegű feladatok csoportosítása

- * Kárterülethez kötődő nem műszaki feladatok
- * A mentőerőkhöz kötődő nem műszaki jellegű feladatok
- * A kimenekített, valamint a katasztrófák által érintett lakossággal kapcsolatos nem műszaki feladatok
- * Egyéb nem műszaki jellegű feladatok

4. A kárfelszámolás feladatainak csoportosítása a védekezés időszakai szerint

Ha a feladatokat a védekezési időszakok oldaláról vizsgáljuk, akkor megállapítható, hogy a kárelhárítási feladatokat teljes egészében a mentési időszakban, míg a kárfelszámolási feladatokat mindkét időszakhoz kötődően hajtjuk végre. Ez a 2. sz. ábrán látható.

Az ábrából az is kiolvasható, hogy a mentési időszakban hajtjuk végre az *olyan azonnali és ideiglenes kárfelszámolási feladatokat*, amelyek nem csak a mentési munkákat segítik, hanem az alapvető életfeltételek kialakítását is szolgálják. Ilyenek lehetnek az utak, közlekedési csomópontok, közművek, stb. azonnali és ideiglenes helyreállítása, valamint a veszélyes épületszerkezetek rögzítése, vagy eltávolítása. A kárterület teljes helyreállítása akár évekig is elhúzódhat a katasztrófa súlyosságától, a kárterület nagyságától valamint a keletkezett környezeti károk felszámolásától függően

5. A kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok végrehajtásához szükséges logisztikai képességek értelmezése, és ezek fajtái

A védekezés csak akkor lesz eredményes

és a kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok végrehajtása hatékony, ha azok *végrehajtási feltételei* rendelkezésre állnak. Ezek közül csak a legfontosabbakat emelem ki:

- * Megfelelő létszámú, felszereltségű és kiképzettségi mentőerők megléte, akik rendelkeznek a feladatok végrehajtásához szükséges gépekkel, technikai eszközökkel és a védekezés megkezdéséhez szükséges legfontosabb anyagokkal.

- * Rendelkezni kell a feladatok végrehajtásához megfelelő logisztikai támogató rendszerrel és a szükséges erőforrásokkal (pl.: anyagok, eszközök, felszerelések, pénzügyi feltételek, stb.)

- * Megfelelően rugalmas és hatékony vezetési rendszer megléte, amely rendelkezik az információáramláshoz szükséges korszerű informatikai és híradó eszközökkel.

- * Olyan célszerű és megfelelő, védekezési elvek, módszerek kidolgozása és alkalmazása, amelyek biztosítják a gyors és eredményes mentés végrehajtását.

A katasztrófa-elhárítási logisztika alapvetően a katasztrófa-elhárítási feladatok alrendszeréhez kötődik, mivel a feladatok végrehajtásának logisztikai támogatása itt jelenik meg. A *„katasztrófa-elhárítási logisztika”* fogalmára az alábbi meghatározást javaslom:

„Katasztrófa-elhárítási logisztika mindazon tervezési, szervezési, koordinációs és gazdálkodási tevékenységek összessége, amelyeket a katasztrófák elleni hatékony védekezés érdekében, a szükséges és elégséges logisztikai feltételek, az anyagi-technikai és különleges erőforrások biztosítása, valamint optimális felhasználása céljából hajtának végre.”

A katasztrófavédelem alrendszereit és azok elemeit, valamint a katasztrófa-elhárítási logisztikai támogatási feladatainak „védekezési időszakok” szerinti csoportosítását a 3. számú ábra szemlélteti. Látható, hogy a „megelőzés”, a „mentés” és a „helyreállítás” időszakokban a végrehajtandó katasztrófa-elhárítási feladatok mellett megjelennek a logisztikai támogató feladatok is.

A katasztrófa-elhárítási és ezen belül a kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok megfelelő logisztikai támogatásának célja, hogy megvalósuljon a mentési és a helyreállítási feladatok végrehajtásához szükséges erőforrások teljes körű biztosítása, azoknak a szükséges igények szerinti szétosztása és a felhasználás helyszínére történő eljuttatása. Ehhez viszont olyan logisztikai képességekre van szükség, amelyek biztosítják, hogy a védekezéshez szükséges anyagok, eszközök, és felszerelések, megfelelő mennyiségben, minőségben, időben, a megfelelő helyen, és minimális költségráfordítással álljanak rendelkezésre. Amennyiben a képességet nem élőlényekre, hanem szervezetekre, rendszerekre vagy folyamatokra értelmezzük, akkor az alábbi fogalom meghatározás alkalmazható rá:

Képesség: egy szervezetnek, rendszernek, vagy folyamatnak az az adottsága, hogy olyan terméket hozzon létre, amely ki fogja elégíteni az illető termékre vonatkozó követelményeket.

Ezek alapján, a katasztrófa-elhárítás logisztikai rendszerének képessége nem más, mint a rendszernek a katasztrófa-elhárítás során jelentkező logisztikai feladatok eredményes végrehajtására való alkalmassága a védekezés minden időszakában.

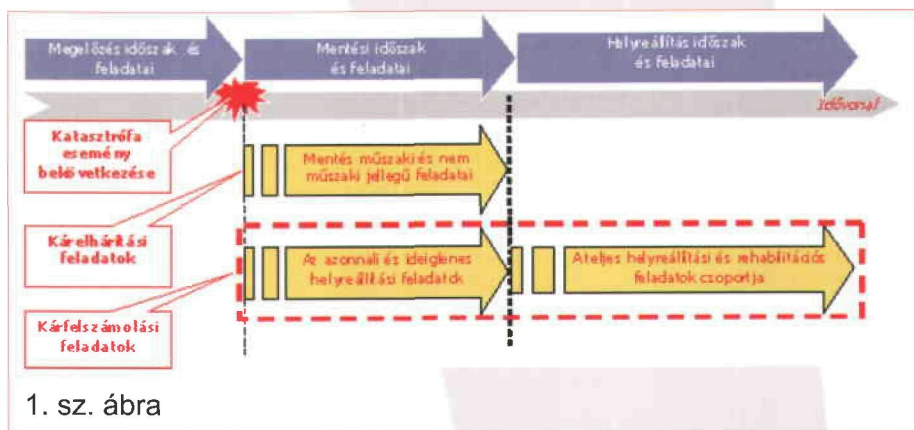
A kárelhárítási és kárfelszámolási feladatok logisztikai támogatásának képessége pedig nem más, mint a „mentés” és a „helyreállítás” időszakában jelentkező logisztikai feladatok eredményes végrehajtására való alkalmasság.

A logisztikai képességek fajtáit vizsgálva, azokat két csoportra bonthatjuk:

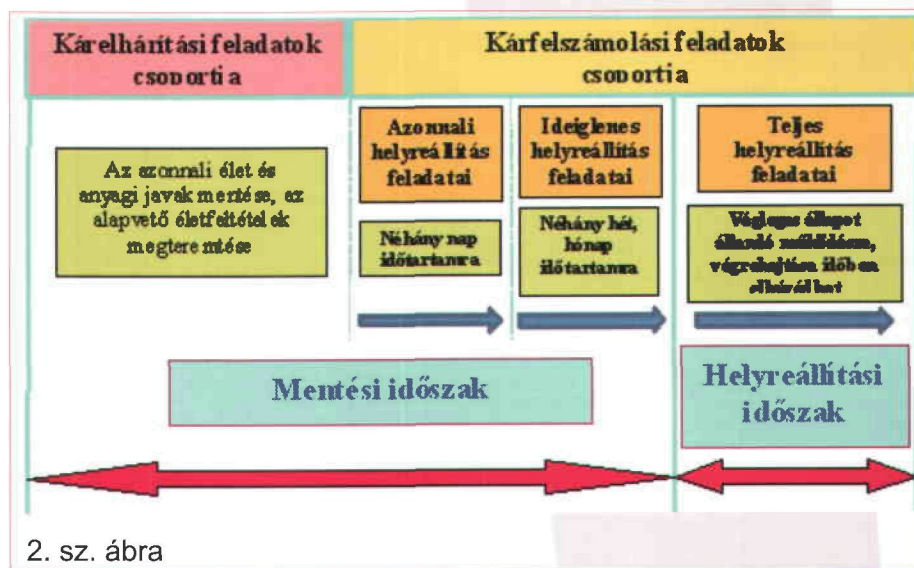
- * Elsődleges logisztikai képesség és
- * Másodlagos logisztikai képesség.

Elsődleges logisztikai képesség alatt a „szervezeti alrendszer” elemeinek, összességét értem, amely magába foglalja a szervezeti elemek saját erőforrásait, logisztikai szervezeteit, továbbá a célirányos tervezési, szervezési, koordinálási és gazdálkodási tevékenységeket.

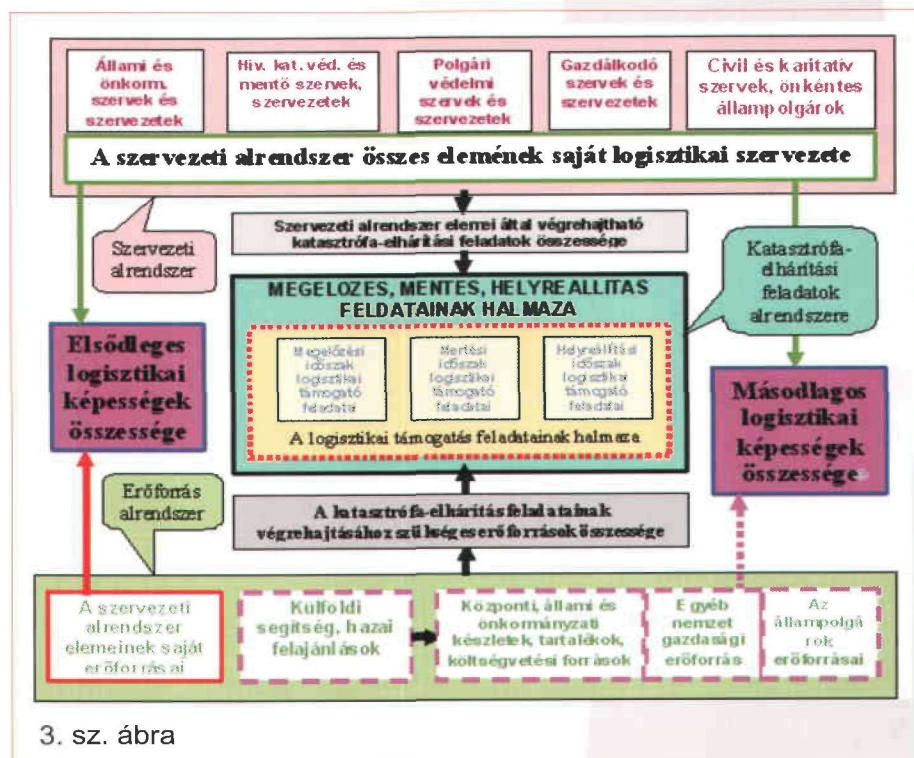
A másodlagos logisztikai képesség célja a lakosság és az anyagijavak mentéséhez, a mentőerők és a lakosság elhelyezéséhez, ellátásához, a védekezéshez és a helyreállításhoz szükséges, anyagokat, eszközöket, felszereléseket időben, megfelelő mennyiségben megerősítő jelleggel a helyszínre juttatása, a védekezésben részt vevő szervezetek saját erőforrásait visszapótolja.

1. sz. ábra

2. sz. ábra

3. sz. ábra

Dr. Tóth Rudolf egyetemi docens,
ny. pv. dandártábornok,
a Polgári Védelmi
Tanácsadó Testület tagja

Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság
X. Kerületi Kirendeltség
 1105 Budapest, Bebek u. 1.

Postacím: 1475 Budapest, Pf. 35.
Tel.: (06-1)-260-3835
Fax: (06-1)-262-3851

e-mail: pvkir.bp10@katved.hu

BRFK
X. Kerületi Rendőrkapitányság
 1102 Budapest, Harmat utca 6-8.

Telefonszám: (061) 263-72-00

főügyelet: (061) 263-72-40
fax: (061) 263-72-40/50-400 mellék

A rendőrség központi hívószáma: **107**

A Tűzoltóság
 központi telefonos hívószáma: **105**

A Fővárosi
Tűzoltóparancsnokság (FTP)
 központi
 városi száma: (061) **459-23-00**
 (1081 Bp. Dologház u. 1-3.
 Levélcím: 1443 Bp. Pf. 154.)
 e-mail: info@tuzoltosagbp.hu

A FTP hivatalos honlapja: www.tuzoltosagbp.hu
 A FTP Közép-pesti Tűzmegeelőzési Régió:
 (061) **459-23-24**;
 fax: (061) 459-24-57 (1081 Bp. Dologház u. 3.;
 e-mail: regiokozpepest@tuzoltosagbp.hu)

A FTP Közép-pesti Tűzoltási és Mentési Parancsnokság:
 (061) **459-24-09**,
 fax: (061) 459-23-39; 1097 Bp. Vágóhíd u. 13.
 e-mail: tmpkozepepest@tuzoltosagbp.hu)

A FTP Közép-pesti Tűzoltási és Mentési Parancsnokság
Kőbányai Tűzország: (061) **459-23-10**,
 fax: (1) 459-23-40; (1105 Bp. Martinovics tér 12.
 e-mail: kobanya@tuzoltosagbp.hu)

Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat
 Budapest X., XVII. Kerületi Intézete
 1102 Budapest, Endre utca 10.

Vezetője:
 Dr. Haintz Andrea kerületi tisztii főorvos

Telefon: (061) 26- 42-27,
 (061) 262-8-82
Fax: (061) 261-01-31

e-mail: 10kerulet@kmr.antsz.hu

uniós segélyhívó szám: 112

„KÖBÁNYA BIZTONSÁGÁÉRT” SZAKMAI NAP - 2010

A rendezvény időpontja: 2010. december 2.
 (csütörtök) 09.00-14.00
A rendezvény helyszíne: Kőbányai Gyermekek és
 Ifjúsági Szabadidőközpont Díszterme
 (1105 Bp., Előd u. 1.)

A rendezvény programja

- 08.30-09.00 Regisztráció**
- 09.00-09.15 Megnyitó**
 Kovács Róbert polgármester (fővédnök)
 dr. Bojtor Gábor pv. Alezredes , FPVI Igazgató
- 09.15-09.45: A polgári védelem feladat- és érték-
 rendszerének bemutatása**
 Loós Zoltán pv. alezr.
 Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság
- 09.45-10.15: A kárelhárítási és kárfelszámolási
 feladatok helye és szerepe a katasztrófavédelem
 feladatrendszerében**
 Dr. Tóth Rudolf ny. pv. dandártábornok,
 a Polgári Védelmi Tanácsadó Testület tagja
- 10.15-10.45: Szennyező terjedés, átszellőzés,
 szélkomfort városokban**
 Dr. Lajos Tamás műsz.tud. doktora, egyetemi tanár, a
 Műszaki Egyetem Áramlástan Tanszékének vezetője
- 10.45-11.00: Szünet**
 kávé, ásványvíz, üdítő fogyasztható az előtérben
- 11.00-11.30: Önkéntesség a polgári védelem rend-
 szerében**
 Bakai Kristóf Közép-Budai Önkéntes Polgári
 Védelmi Egyesület elnöke
- 11.30-12.00: A lakosság tájékoztatásának lélektana
 és korszerű módszerei**
 Dr. Habil Huszár András prof. orvos, rendőr ezredes,
 a Pécsi Tudományegyetem Intézetigazgatója,
 a Polgári Védelmi Tanácsadó Testület tagja
- 12.00-12.30: Védelmi igazgatási feladatok ipari
 katasztrófa bekövetkezése esetén**
 Csábrági László ny. pv. ezr., Fővárosi Vé delmi Bizottság
- Rendezvény zárása, zárszó megtartása**
 FPVI Igazgatója, és Kovács Róbert polgármester
- Ebéd** Állófogadás keretében (a Kőbányai Gyermekek és
 Ifjúsági Szabadidőközpont éttermében)
- 13.30-14.00: Katasztrófavédelmi Szálláshely átadó
 ünnepség**
 (1101 Bp., Hungária krt. 9-11.)